

Отбрана на Видинската крепост през 1885г,

Написано от ivailo

Петък, 17 Декември 2010 04:08

На 5. XI. 1885 г. Бреговският, Кулският и Белоградчишкият отряд напуснали позициите си срещу сръбската Тимошка армия и се прибрали във Видинската крепост. Това дало възможност на командира на Северния отряд кап. Ат. Узунов да извърши известно прегрупиране на силите и средствата, за да посрещне удара срещу Видинската крепост. Силите за отбрана на крепостта били 6 170 души действащи, запасни и доброволчески бойци, разпределени в десен и ляв участък и резерв. Десният участък с командир поручик Хаджиев обхващал редута „Баба Вида“, Керибегския редут и бастионите 1., 2., 3. и 4. Левият участък с командир пор. Стайков включвал Белоградчишкия форт, Новоселския и Татарджишкия люнет и бастионите 5., 6., 7. и 8. Резервът бил съсредоточен в центъра на града, където било установено и комендантското управление. Оттук командирът на резерва поручик Драганов и комендантът на крепостта кап. Ат. Узунов могли да действат по всички застрашени направления. Един взвод наблюдавал крайдунавската част. Артилерийските оръдия (31 — полеви и стационарни) били на предварително подготвени огневи позиции. При настъплението срещу Видинската крепост Тимошката сръбска армия с командващ ген. Лешанин разполагала с около 11 000 пехотинци, 400 конници, 18 полски и 12 обсадни оръдия, разпределени в отделни отряди. Тимошкият сръбски отряд заел изходна позиция при с. Смърдан и с. Капитановци. Кулският сръбски отряд заел изходна позиция при рубежа с. Бяла Рада, Пупци и Татарджик, а южният отряд — рубежа Видбол и Назър Махала (Гурково). Така противникът напълно обкръжили Видинската крепост, но до 11. XI поради падналата мъгла не се решил да атакува. Едва на 12. XI започнало методичното приближаване към града и крепостта. Тимошкият отряд (в състав 13. пех. полк и 9. пех. полк — общо около 4000 души с 12 оръдия) настъпил на фронта Смърдан—Капитановци. Кулският сръбски отряд (в състав 13. активен полк, сборният полк и втора полска батарея — всичко около 3600 души) се придвижил от Рупци и Новоселци към Видин, а Южният отряд (в състав 3. активен полк с 4. батарея — около 1700 души) — в направление Новоселци — Видин. Осми пех. полк (втори призив), оставен като резерв (в състав около 1500 души), бил насочен по същото направление. Прикриващите български подразделения посрещнали с плътен пушечен и артилерийски огън настъпващите войски. С това те забавили развърщането на противника. На 13. XI. 1885 кап. Узунов организирал излаз от крепостта с отряда на подпор. А. Тодоров, който нанесъл значителни загуби на сборния сръбски полк и се завърнал обратно в крепостта. В завързалия се бой се разкрили групировката и огневите средства на противника. Като използвали своята артилерия, изнесена напред, сръбските войски подновили настъплението. Главният удар бил нанесен в направление на Новоселци — Видин, където били и бастиони 5. и 6.

Упоритата и активна съпротива на българските подразделения не дали възможност на противника да атакува крепостта. Като се убедил в това, командващият Тимошката армия ген. Лешанин си послужил с хитрост. Той предложил прекратяване на бойните действия със скритата цел да се укрепи на достигнатия рубеж. Кап. Ат. Узунов разкрил противниковия замисъл и към 15 ч подновил бойните действия. Под натиска на превъзхождащите сили на противника обаче нашите прикриващи подразделения били принудени да се оттеглят. На някои места противникът излязъл на близките подстъпи към крепостта. Защитниците на бастиони 5. и 6., срещу които натискът бил най-силен, дали клетва до един да умрат по местата си, но да не допуснат каквото и да е

Отбрана на видинската крепост през 1885г,

Написано от ivailo

Петък, 17 Декември 2010 04:08

отстъпление. Те издържали, докато в тяхна помощ пристигнал и отрядът на подпор. Тодоров.

По време на тежките отбранителни боеве населението на Калафат наблюдавало от румънския бряг и викало „ура“ в подкрепа на българските войски. Чрез Калафатската телеграфо-пощенска станция кап. Узунов изпращал и донесенията си до София. Новината за неуспеха на Нишавската армия по направление Пирот — Сливница се отразила неблагоприятно и върху бойните действия на Тимошката дивизия. Ген. Лешанин предложил на кап. Узунов да предаде без бой крепостта, за да не се пролива „братска, славянска кръв“. Кап. Узунов отвърнал достойно: „В Русия аз съм се учил да защитавам, а не да предавам крепости! . . . С вас ще преговарям, когато напуснете пределите на моята родина. В противен случай ще мина в настъпление и ще ви разгромя!“ И действително към 6 ч на 14. XI. 1885 той настъпил в направление на селата Калугер— Лагошеви. Противниковите подразделения при Арчар били атакувани и отблъснати от Летящия отряд и охраняващия отряд. На следващия ден бил организиран нов излаз от Видин към Новоселци, при който били нанесени значителни загуби на 8. сръбски полк. В решителна ръкопашна схватка българските подразделения на много места отблъснали противника от подстъпите към крепостта. Само загубата на смелия български офицер подпор. Тодоров накарала отряда му да се върне в крепостта. Но бойците били готови на нови подвизи, за да отмъстят за смъртта на любимия си командир. Действията на Новоселци и успехът на Летящия отряд към Арчар респектирала сръбската Тимошка армия, която до подписването на примирието не се решила да атакува Видинската крепост.

Източници Енциклопедия Съединението 1885